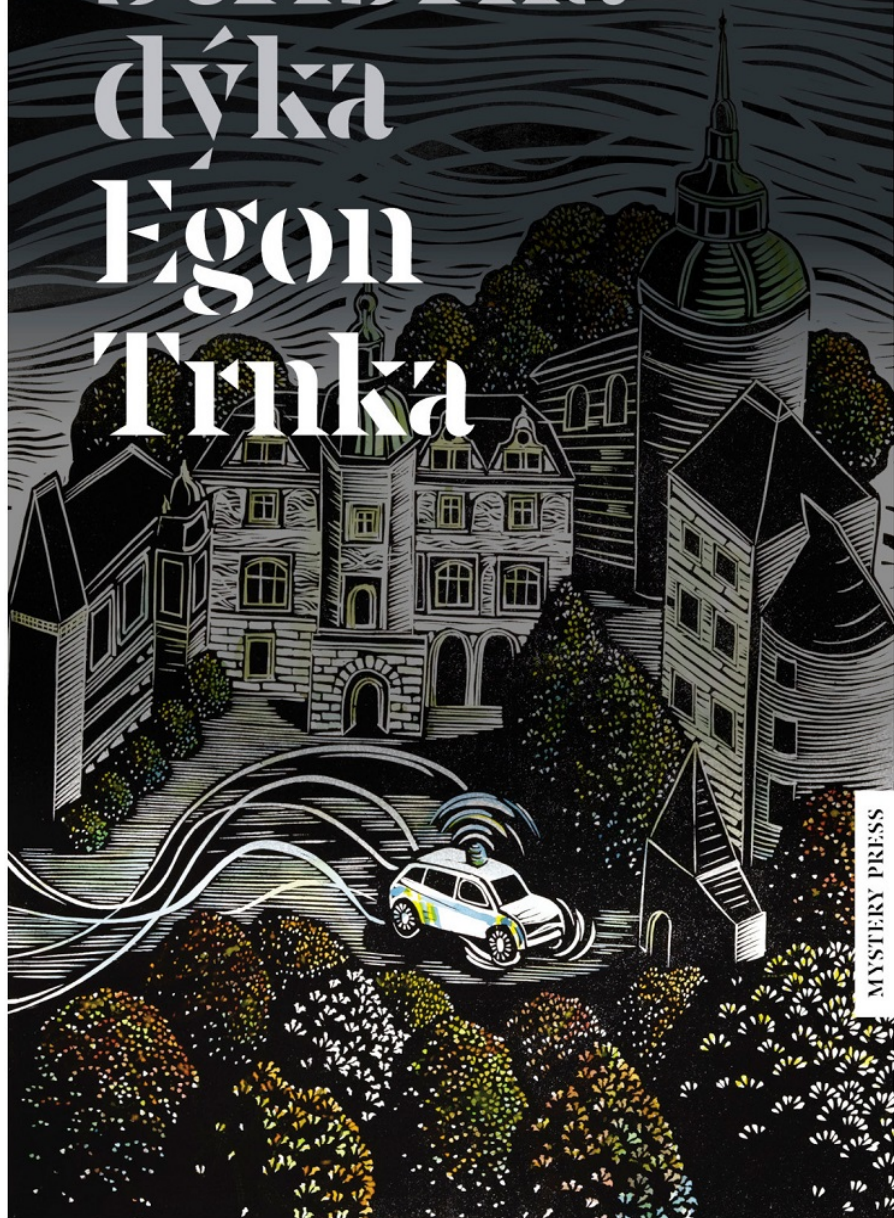

Místo činu:

Frýdlant

Stříbrná dýka Egon Trnka

MYSTERY PRESS

Místo činu: Frýdlant

Stříbrná dýka

Egon Trnka

Mystery Press

2025

Všechny osoby románu jsou vymyšlené
a za jejich jednání autor neodpovídá.
Právě tak i místa, kde se děj odehrává,
a rekvizity v ději nepostradatelné jsou jen
stylizovanými obrazy míst a věcí skutečných.

Tato kniha ani žádná její část nesmí
být kopírována, zálohována ani šířena
v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem
bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Egon Trnka, 2025

Cover Illustration © Sarah Kirby, 2025

Book Design © Veronika Kopečková, 2025

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2025

ISBN 978-80-7588-871-6 (pdf)

Prolog

Sázava 1995

Z rádia zněla přehlídka českých hitovek. František Dobrota sázel stromy, v motýlku u cesty došlo k neštěstí a Aranka tančila hula hop. Ale ani jedna písnička nebyla v rámusu dílny slyšet.

Na počátku byla obyčejná ocelová tyč. Kousek, co zbyl z výroby kované brány pro obří vilu podnikatele, jehož obchody byly asi tak čisté jako podlaha kovářské dílny.

Když se ten kus oceli pořádně nažhaví, přijdou na řadu kladivo s kovadlinou. Bum, bum, bum – v rytmu písničky vysvětlující, že Láďa má velkou hlavu.

Když je budoucí čepel dostatečně plochá, přijde na řadu tvarování hrotu.

Pak znovu. A znovu. A znovu. Bum! Bum! Bum! Dokud tvar víceméně neodpovídá. Potom vytvarování čepu, na který přijde narazit jílec a rukojeť.

Na konci se udělá závit: je to jednodušší na výrobu a navíc co se s tím srát, když je to funkční a stejně to nebude vidět.

Když je základní tvar hotový, přijde na řadu pásová bruska. Zpřesnit tvar čepele.

Následuje flexa, která čepel zbaví přebytečného materiálu. Jiskry létají do všech stran jako nekonečný ohňostroj. Tvarem už začíná připomínat skutečnou zbraň.

Pak zase zahřát a rozžhavit. Na řadě je kalení a popouštění. Z vody jdou oblaka páry. To aby ocel byla pevná a pružná a jen tak se nezlomila.

A znovu brousek.

Podobný postup má záštita – na kovadlině tomu dát základní tvar, na pásové brusce obrousit, flexou doladit. Vyvrtat díru správné velikosti, aby záštita přesně zapadla na své místo. Zakalit, popustit, vyleštit.

Rukojeť je taky z kovu, obtočená zdobeným drátkem. To je jednodušší, tady stačí letovačka, aby všechno dobře drželo.

Našroubovat hlavici, která všechno upevní a zajistí.

Celé to znovu vyleštit.

A vyrazit kovářskou značku na hrubí čepele.

Nakonec se dýka nápadně podobá obrázku na fotografii. Nezkušené oko nepozná rozdíl.

Obě dýky od sebe dělí čtyři sta let.

A zároveň toho mají společného mnohem víc, než by nového majitele, ke kterému zanedlouho poputuje, vůbec napadlo.

Frýdlant teď

Kocovina. Lidově kočka nebo opice.

Skutečně spolehlivou metodou, jak tomuto jevu předcházet, je omezit množství alkoholu – tolik jsem si vyčetl z wikipedie. Rada nad zlato, kterou každý opilec určitě ocení – mám podezření, že heslo musel psát nějaký abstinent.

Původ slova prý pochází ze staročestiny, od slova „kočičina“, což znamenalo výtržnost, lumpárnu namířenou proti mladoboleslavskému hejtmanovi Kotzovi v revolučním roce 1848.

Abych zjistil, kdo byl Kristan Kotz von Dobrz, proč proti němu v *Národních Nowinách* vystupoval samotný Karel Havlíček, nebo že se proti němu nebrojili opilci, ale obrozenci, to už jsem musel hledat v šedé literatuře a v digitalizovaných pramenech Národní knihovny. Můj žaludek byl po takové konzultaci stejně na vodě jako celá ta etymologická teorie o původu slova.

Pak je tu samozřejmě němčina, která slovem *kater* označuje jak kocoura, tak stav po alkoholovém opojení. Vše se propojilo a bylo hotovo. I proto se jí jeden čas říkalo kočičí nářek.

Zatímco angličtina kocovinu označuje celkem nudně jako hangover, mnohem poetičtější názvy nabízejí exotické jazyky. Afrikánci říkají babelas, Španělé trpí na resacu, pro Chorvaty je to mamurluk. Italové mají tak dlouhý výraz, že je lepší kocovinu nemít. A stejně tak Maďaři – másnaposság. Už jen z toho slova bolí hlava. Norové mívají po ránu bakrus a Finové krapulu.

Ale ať už jsem tomu stavu chtěl říkat jakkoliv, bylo mi tak blbě, že jsem pozvracel národní kulturní památku a vůbec mi to nebylo líto. Což je u historika už skutečně na pováženou. Stejně jako fakt, že mi trvalo jen pouhý den od příjezdu na Frýdlant, než jsem se dostal do průseru.

Poslední roky jaro nepřicházelo. Zima se prostě během jednoho týdne změnilo v léto a není nic mezi. Stihnout někoho políbit pod rozkvetlou třešňí se stává skoro nemožné, protože než se člověk vzpomene, že už přešly mrazy, všechno odkvete a jaro je fuč.

Ne že bych měl koho líbat.

Bejvalka měla dávno jiného a díky několika nedorozuměním se naše studená válka proměnila v jaderný konflikt. A nikoho nového jsem nehledal – jednou stačilo.

A tak ke konci dubna, když přestalo mrznout a třešně rozkvetly a odkvetly dřív, než jsem stihnul vylézt z hospody, za mnou přišel šéf a zeptal se:

„Praha, nebo Frýdlant?“

„To mám jako na výběr?“

„Nějak se to sešlo,“ pokrčil šéf rameny a potáhl z dýmky. Tabák voněl po třešních. „Takže ano, máš na výběr. Schválně, jestli jsem se trefil.“

Dělal jsem pro firmu, která se specializovala na opravy a renovaci historických památek. Opravovali jsme hrady a zámky, dávali starým palácům nové fasády, zachraňovali zříceniny nebo zbavovali historické domy posprejovaných čmáranic.

Používali jsme totiž dobové techniky, takže jsme byli možná o něco dražší, ale zase do všech grantových žádostí se to psalo líp a díky tomu jsme měli řadu zakázek. Jasně, že by to zvládl kdejaký negramotný kopáč, ale na to se úředník z Evropské unie neptá a žádný kopáč ono zdůvodnění nenapíše tak dobře jako já se šéfem. On byl architekt, já historik, dohromady tým snů.

A když potřeboval něco takhle sepsat, platil v hospodě pivo. Co víc si přát.

Pracoval jsem pro něj už docela dlouho. Potom, co mě vyhodili z historie na Karlovce, byl jeden z mála, kdo nade mnou nezlomil hůl. A já byl sice většinou jenom podřadný kopáč, ale pořád jsem díky němu zůstal u historie a sám před sebou si dokázal obhájit, proč to vlastně dělám.

S trochou nadsázky byla historie jedinou láskou, která mě ještě nezradila.

A teď jsem měl dokonce na výběr, kde budu chtít kopat.

„Praha je s ubytováním?“ zeptal jsem se.

„Samozřejmě že ne.“

„Tak Frýdlant.“

„Vidíš, trefil jsem se!“

Posledních pár let jsem přebýval po ubytovnách. Stálo to za hovno. Člověk je musel střídat a vracet se z hospod fakt potají, protože většina z nich měla v řádu cosi o střízlivosti nájemníků. A to mi poslední roky moc nehrozilo.

Ale držet vlastní byt, když jsem byl stejně pořád někde pryč, nemělo moc smysl.

Každý kšeft mimo Prahu tak pro mě znamenal úlevu – protože šéf zajišťoval bydlení a někdy i stravu a já tak nemusel řešit nic kromě krumpáče a chlastu. Když jsem měl štěstí, přejížděl jsem jenom ze štace na štaci a měl se dobře i bez vlastního bydlení a budoucnosti.

Možná i proto mě měl rád – skoro mě nevidal.

A já díky tomu mohl odpočívat, nepřemýšlet a zotavovat se z něčeho, co by psychiatr možná nazval vyhořením – kdybych nějakého našel odvahu navštívit.

„O co tam půjde?“ pokračoval jsem ve výslechu.

„Budou tě tam čekat dva kšefty. Nejdřív na zámku – budete k ruce tamním památkářům. Klasika. Vyčistit příkopy, vykopat hlušinu, odhalit základy a tak. Podle instrukcí. Tam, kde bude potřeba, se pustíte do opravy zdí. Pro kámen si dojedete do kamenolomu Krásný les, je to tam domluvené a není to daleko. Podle kastelána je ten kámen z oblasti, kde ho brali při původní stavbě, tak to bude vypadat dobře.“

„Prima. Kdo další tam se mnou bude?“

„Laco.“ Cikán bez předních zubů, který prokouřil všechno, co vydělal. Ale jinak to byl hodnej chlap. Sice jednodušší, ale hodnej. Vycházeli jsme spolu dobře a měli jsme za sebou hromadu společných zakázek, takže jsem si nemusel zvykat na nikoho nového.

„A ten druhý kšeft?“

„Až skončíte, pošleš Laca domů a na tebe tam bude čekat v centru nějaký historický dům. Soukromá zakázka. Majitel na to nijak nespěchá, takže počítá s tím, že až

přijde čas, ozveš se mu. Jedná se o normální nahození fasády, nic víc. Ale chce to klasicky vápnem, aby to co nejvíc odpovídalo době, kdy ten dům stavěli. Sice to mezi těmi okolními barabiznami bude vypadat jako pěst na oko, ale třeba se ostatní chytí za nos. Ten dům stojí na hlavní cestě z města na hrad.“

„To zní jednoduše.“

„Taky že bude, takže nečekám, že tam strávíš víc než pár dnů navíc.“

„Rozumím. Díky, šéfe.“

„Už vypadni. A zkus tam moc nechlastat.“

Zkoušel jsem ho poslechnout.

Vydržel jsem to.

První den.

Nebo spíš půlku prvního dne.

Vlastně jenom ráno.

Ale hovno, jenom alkoholik lže sám sobě. Sice jsem to šéfovi odkýval, ale chlastu jsem se nevyhnul ani náznakem.

Namlouval jsem si, že bez alkoholu dokážu přežít. Nejspíš bych to i dokázal.

Problém byla moje duše.

Černá jak hovno a stejně tak špinavá. Občas mě bolel každý nádech a každá vteřina střízlivosti do mě bušila otázkou, co tady na tom světě dělám.

Nelíbilo se mi, když mě tenhle černý pes deprese, jak rád říkával Churchill, doháněl. Poslední měsíce se mi dařilo ho držet na řetězu, ale jaro bývalo horší. Zima odcházela, všechno se znovu probouželo k životu a dcera

Anežka, kterou jsem nevídal, bude mít brzo narozeniny, ke kterým jí nesmím popřát.

To člověka pošle do sraček.

Takže jsem od konce dubna udržoval poctivou hladinku, abych zvládl sám sebe. Počet byl mou terapií: a magickým číslem byla pětka. Dokázala mi otupit mozek, který nehloubal nad kravinami, a já pak zvládal normálně přemýšlet. Nezáleželo na tom, jestli jsem pil desítky, dvanáctky nebo starobrno. Můj vztek všechno spálil a teprve potom jsem mohl začít pít na chuť. Anebo přestat pít a zůstat ve stavu, který jsem nazýval střízlivostí.

Zatímco ostatní v autobuse pili kafičko zdarma a dívali se na malé obrazovky se seriálem, který byl starý snad už v době, kdy jsem byl dítě, mačkal jsem už druhou plechovku svijan a užíval si pocit, že mám v batohu ještě jednu, pořád vychlazenou, jak jsem ji bral z ledničky jedné z mnoha trafik na ohavném autobusáku na Černém mostě.

Neznal jsem špinavější autobusové nádraží.

Vlastně znal, ale jsou místa, o kterých se nemluví.

V Liberci další přestup – další trafika, další dvě piva. Do Frýdlantu jsem pak dorazil vyrovnaný a se vším smířený. Schopný pracovat.

Ještě ten den jsme měli naplánovanou schůzku s kastelánem a chlapíkem od památkářů. Zatímco jsme na ně čekali u dřevěné budky, která tu sloužila jako pokladna, pročítal jsem si nabídku prohlídkových okruhů. Na to, že jsme byli na kraji světa, to vypadalo zajímavě. Měli tu všechno – okruh po nejstarších částech hradu, kterému

dominoval rozlehlý rytířský sál. A taky prý zachovalou uniformu maršála Radeckého.

To byl panečku pořádný frajer. Měli tu i obrovskou zbrojnici – jak jsem moc dobře věděl, jednu z největších, které se u nás daly najít.

Pak už nás kastelán vyzvedl a vyrazili jsme přes parkán na nádvoří. Tam jsem se ocitl uprostřed pohádkového slepence.

„Tady nalevo je kastelánské křídlo, to postavili Clam-Gallasové v půlce osmnáctého století,“ vykládal kastelán tisíckrát naučenou litanii. „Tady před námi renesanční křídlo, to má na svědomí italský architekt Markus Spazio di Lancio, kterého si pozvali Redernové.“ A nad tím vším se tyčila mohutná bachratá budova původního hradu ze třináctého století. „Ten začali stavět Ronovci a dokončili Biberštejnové.“

Ale i tak měl ten hrad svoje kouzlo, se všemi schodišti, průchody a věžemi. Tady se mi bude líbit.

Jenže jsme nezamířili do některého z paláců, ale do podhradí. Čekala nás práce zejména u hradních příkopů a podél hradeb. Zatímco jsme to obcházeli, dozvídal jsem se nejen spoustu zajímavostí o historii, ale hlavně kde všude je potřeba něco odkopat, něco přihrnout, kde máme díry nechat a kde je naopak zacetit.

Laco šel za námi, nic neříkal a jen pokuřoval.

Byl mnohem lepší pracant. Zatímco já jsem dokázal odvézt jedno kolečko, on jich zvládl pět. Když chtěl. Ale za mozek jsem tady platil já.

„Pamatuješ si to všechno, Profesore?“ zeptal se mě pak, v hubě jednu z posledních normálních cigaret.

Věděl jsem, že až dojde krabičku, nebude mít prachy na novou. Jenže chuť zůstane a pak začne kouřit všechno, co dostane do ruky, včetně vajglů sesbíraných z ulice, který si ubalí do cigára. A bude to hroznej smrad.

Ukázal jsem mu na zápisník, kam jsem si všechno podrobně zapsal. „Co si nepamatuju, mám tady.“

„To je chytrý.“

„Taky jsem Profesor, ne?“

Zasmáli jsme se. On si myslel, že jsem vtipnej, já se smál hořce, protože profesorem jsem se nikdy nestal. O možnost profesury jsem přišel spolu s vyhazovem ze školy.

Socializovat jsem se začal hned druhý den ráno.

Ne, že bych chtěl, ale holt se stalo.

Zámek stojí vysoko nad městem – cesta tam vede skrz zámecký park a místy připomíná výstup na Mount Everest. Zatímco silnice se vlní jako užovka, cesta pro pěší vede přímo.

Asi v půlce kopce jsem se zastavil a ohlédl se. Dívat se za sebe, co už jsem ušel, mi pomáhalo najít sílu dojít ten zbytek.

Do kopce po silnici šlapal cyklista, jinak všude vládl klid. Město se skrývalo za korunami stromů a nic nepřipomínalo, že tohle je další zapomenutý kraj v zapomenutém pohraničí.

„Tak dál,“ řekl jsem si a rozhodl se zdolat druhou půlku kopce.

Když jsem se vydrápal na cestu, která vedla přímo k hradní bráně, cyklista tam na mě už čekal.

Takhle rychle bych to nejspíš nezvládl ani dolů.

Chlapík se na mě zubil a já věděl, že si bude chtít povídat a já ho budu muset poslat do řitě, protože nějaký dialog bylo to poslední, po čem jsem toužil.

Vousy měl sestřižené podle módy sedmnáctého století. Začal jsem se bát nejhoršího.

„Ahoj.“

A nejvíc mě na něm sralo, že jsem se nedokázal rozhodnout, jestli je blondák nebo zrzek.

„My se známe?“ zavrčel jsem.

„Dělám na zámku. Kurátor expozice. Zdeněk Veleba.“ Napráhl ruku k pozdravu, ale neměl jsem chuť mu ji stisknout. Chvilí zůstal s rukou nataženou ke mně. A těsně před tím, než ji stáhl zpátky, jsem mu ji stiskl. Rozhodil jsem ho tím možná víc, než jsem chtěl.

„Aha?“ zeptal jsem se.

„Tak když jsem vás viděl, tak jsem si říkal, že bychom se mohli seznámit.“

„Aha.“

„A třeba si i promluvit.“

„Aha?“ Správně si to přeložil jako: O čem, kurva práce, se mnou chceš mluvit?

„O vaší práci.“

„Pojedeme podle plánů a harmonogramu, který schválil kastelán. Nebojte, víme, co děláme. I ty náhradní kameny dovezeme z oblasti, kde se původně těžily.“ Naučená písnička, která vždycky fungovala. „Jsme dokonce domluvení s tamními kameníky, že vynechají sbíječky a za příplatek to vezmou ručně, aby zachovali styl.“

„Já myslel tu práci předtím.“

„Jakou předtím?“

„Než jste utekl od historie.“

„Jsme na zámku. Historie je tu pořád. Nebo jste si nevšiml?“

„Ale já myslel...“

Pomalů jsem se nadechl. Kdysi jsem četl, že pomalý nádech a výdech dokáže vrátit ztracenou rovnováhu. Ale nejspíš to byl jenom kec.

Párkrát jsem potkal bývalé kolegy, kteří se snažili dopít, proč jsem na univerzitě skončil. A někteří to dokonce věděli mnohem líp než já. Pravdou ale bylo, že jsem otázky na svou minulost neměl rád.

Tak jsem na to neřekl nic a doufal, že to Veleba pochopí správně. Jenže to byl idiot.

„Četl jsem vaše práce o šermu. Hodně mě oslovily.“

To bylo ještě horší. Připomínaly mi totiž to, o co jsem přišel, abych získal to, o co jsem nakonec přišel.

„To byl asi někdo jiný,“ zamumlal jsem nepřítomně.

Veleba se na mě zkoumavě podíval a pak pokrčil rameny. Možná konečně pochopil, že mi tohle oživování duchů minulosti nedělá dvakrát dobře.

„Mám v depozitáři pár nových exponátů,“ řekl ještě. „Docela by se mi hodila konzultace někoho, kdo se vyzná v šermu, ale není to historik amatér. Co si budeme povídat, znalosti jsou jedna věc, ale metodologie druhá. Spousta šermířů by mi ráda poradila, ale... Moc skutečných historiků mi sem nezavítá a říkal jsem si, že když jste tady...“

„Díky, ale to už je pryč,“ zachrčel jsem. Jako kdyby ta slova nechtěla ven.

„Ale...“

„Historie není jako jízda na kole. Dá se zapomenout,“ říkal mým hlasem někdo hodnější než já, protože jsem měl chuť Velebu zabít. „Už nezvládnou číst odborné texty. Nedokážu si věci poskládat k sobě. Zůstaly mi jen střípky, ale odbornost je... už je pryč. A nechci se vracet. Stálo by mě to až moc. Stačí?“

„Třeba to není tak zlé.“

Přestával mě bavit. A přestával jsem mu věřit. „Neodchytíš na ulici neznámého člověka kvůli konzultaci zámeckých sbírek. Za tím muselo být mnohem víc. Proč jste za mnou přišel?“

„Cože?“

„Chci slyšet pravdu. Ta vaše historka je divná.“

„Jak divná?“

„Jste kurátor, ne debil. Nikdo jako já vám neřekne nic, co byste nepoznal na první pohled. Nebo jste idiot?“

„No...“

Skoro jsem myslel, že mi to odsouhlasí. Nakonec mě ale zklamal.

„Nejsem idiot.“

„Tak o co jde?“

„Řekněme, že...“

Zadrhával se, červenal a kdoví co ještě. Panebože, ještě aby byl na kluky.

„Když jsem začínal, četl jsem vaše články.“

„To už jste říkal. A co s tím?“

„Došlo mi, že chci dělat to samé co vy. Pro šermíře.“

Doprdele. Mnohem horší než buzík.

Šermíř idealista.

„Proto jsem studoval. A proto se starám o zbrojnici. Takže... prostě... Doufal jsem, že bychom spolu mohli... že...“

„Držte hubu,“ zamumlal jsem. Nevím, jestli mě slyšel, sotva jsem slyšel sám sebe. Vzpomínky fakt bolely. Když jsem potkal bejvalku, donutila mě šermu nechat. Když mě opustila i ona, zůstala jen prázdná díra a lítost.

Líto mi bylo i Veleby. Mít za vzor někoho, jako jsem já, zavánělo životním průserem. To si nikdo nezasloužil.

Asi jsem mlčel moc dlouho, protože jen uhnul pohledem a řekl: „Sorry.“

„To já se omlouvám,“ zavrtěl jsem hlavou a vyrazil pryč, k hradbám, abych pokračoval v práci. Musel jsem ho nechat za zády se vši tou minulostí, která mi jen připomínala, že jsem byl „někdo“ a že z toho nezbylo už vůbec nic.

Ani naděje, že by se to mohlo zlepšit.

„Zatracená práce,“ plival jsem kolem sebe vztekle. Tušil jsem sedmipivový den.

Laco už byl na místě. Seděl na velkém kameni a tahal kouř z ručně balené cigarety. Smrdělo to jako čertí prdel.

„Ale, Profesore,“ zašklebil se na mě a ukázal mi tak zbytky zčernalých zubů. „Dneska nějak zamračený.“

„Víš co, Laco? Ty jdi taky do prdele!“

Díval se na mě divně, ale znali jsme se, a tak věděl, že se nevztekám na něj. Koupím mu potom krabičku cigaret a budeme zase největší kamarádi.

Nicméně toho dne jsem pracoval za tři. Potřeboval jsem to ze sebe dostat. I to byl důvod, proč jsem v téhle firmě zůstával. Nemusel jsem vztek dusit v sobě, ale mohl jsem ho vybit smysluplnou prací.

Připadal jsem si jako ve zlém snu – v tom, kdy stojím před publikem na přednášce a nemám kalhoty ani trenky, a aby toho nebylo málo, mluvím česky na anglické publikum, které mi nerozumí ani slovo.

Fakt jsem jednou takový sen měl a děsil mě ještě dneska, po těch letech. Jestli měl někdo horší noční můru, musel být už fakt tragéd.

Onen večer jsem se ožral tak, že následující ráno jsem pozvracel hradby. A ze slibu, že nebudu pít, zbyl opravdu jen smradlavý vítr v cimbuří.

Terra Felix 1631

Jan Jiří z Prštejna si naslinil prst a otočil stránku. Olejová lampa blikala v průvanu a mizerné světlo tak bylo ještě horší.

„Jan Prokůpek z Raspenavy jest uvězněn pro několik krádeží, vražd i násilí na ženách. Dopaden jest po útoku na souseda Jana řečeného Průchu, přičemž na mučidlech přiznal, že jakási moc zlá mu do ucha šeptala, aby jej zabil, a protože v ruce zrovna hůl měl, tak jej uhodil a třikráte do něj praštil, až z něho duši vymlátil. Ortelován jest k trestu smrti vpletením do kola léta páně 1569.“

Ještě chvíli a bude potřebovat zvětšovací skla.

Upil vína, v prstech černých od inkoustových skvrn svíral brk.

„V sobotu před památkou svatého Jana Křtitele roku 1623 kroupy velké a hranaté velmi hustě snad hodinu ve Friedlandu pršely a znamenitou škodu způsobily ve stromoví, na ovoci i obilí, zejména však na sklích v kostelích a domech. I autorovi těchto řádek tehdy sklo v domě rozbily, že nové za třináct tolarů sháněti musel.“

Další stránka historie jeho kraje.

Město za oknem spalo, na náměstí posedávali na lavičce pod rathausem vojáci, hráli v kostky a na střechách u masných krámů se mrouskali kocouři bojující o své území. Ale uvnitř paláce vládl klid.

Jan Jiří tu byl sám.

„Jakási kurva Janě Hradecké od Bílého koně poradila jest, že když pramen vlasů svému milému vezme a kolem palce pravé nohy obtočí, že bez ní býti nemůže. I tak učinila a vlas v botách majíce, zlákala jej k hříchu. On pak u soudu vypověděl, že ač od ní několikrát odešel, aby vrátil se k ženě své, puzení jej vždy zpět přilákalo a k mordu manželky i syna svého nakonec přesvědčilo. Ortelování smrti oba byli, ona Jana Hradecká na hranici jako čarodějnice upálena jest.“

Žádní úředníci, žádní vojáci, žádní otravní lidé. Jen on a staré listiny, které si přinesl z archivu.

Mohl číst a dělat si poznámky a připravovat si svoje opus magnum. Kronika Terra Felix. Nic menšího.

„Proč se o to snažíš, Jane?“ zeptal se ho před týdnem bratr, když se mu svěřil, kolik času tráví se starými texty.

„Pro svoje potomky. Aby po mně něco zůstalo.“

Bratra ctilo, že neřekl nic, co by se týkalo jeho manželství se Žofkou. Drby, které se městem šířily, o jeho možnostech otcovství pochybovaly.

Nic si z toho nedělal. Byly to jen klevety. Jan Jiří věděl, že má nejlepší manželku, jakou by si mohl přát.

„Kde jsi k tomuhle nápadu ale přišel?“

„Když jsem se vracel z Vídně, kam mě vévoda poslal vyřešit jisté záležitosti,“ vyprávěl, „potkal jsem jednoho urozeného pána, který sepisuje kroniku svého města.

Velmi dobrou. Přestože dny i noci tráví v krčmě a zpíjí se truňkem, jeho práce je neskutečně úžasná. Proč by takovou kroniku neměl mít i můj kraj?“

„Závidíš mu?“

Závist byla hříchem a Jan Jiří se hříčů snažil vyvarovat.

„To není závist, jen obdiv.“

Bratr tehdy opět mlčel, což o jeho cti vypovědělo víc než co jiného.

A tak Jan Jiří četl staré záznamy, listy pánů konšelů, smolné knihy. Studoval korespondenci samotného vévody a dával dohromady dějiny země, kterou všichni znali jako Terra Felix.

Šťastná země.

Dominium jeho milosti Albrechta z Valdštejna, vévody meklenburského a frýdlantského, knížete hlohovského a zaháňského, generalissima severního oceánu a baltského moře.

Zatímco se celá Evropa otrásala válečnými útrapami, zde panoval mír. Z listin se dovídal o hladomorech, o strašlivém vraždění, o velké bídě. Četl o plundrujících švédských vojscích, i jak žoldnéřská armáda dokáže na kost vysát krajinu, kterou má bránit.

Ale sem si nikdo netroufl. Díky vévodovi. Na polích se rodilo, manufaktury pracovaly naplno – sukno, zbraně, vybavení –, vše šlo do armády a tam, kde císař nezaplatil, daroval dlužní úpis. O peníze tu nebyla nouze.

Zázrak v těch prokletých časech nekonečné války.

Zázrak, který Jan Jiří chtěl zvěčnit budoucím generacím.

Doma tvrdil, že chodí do krčmy. V krčmě se vymlouval na manželské povinnosti. A večery trávil v klidu a míru freidlandského archivu a na listy papíru svým neumělým rukopisem zapisoval to, co v budoucnu bude největší kronikou a navždy zanechá vzpomínku na jeho jméno.

Kdyby jen věděl, možná by raději po hospodách chodil. Ale to už je osud lidí, že nevědí.